

નોંધ :- જમણી બાજુએ આપેલા અંક જે તે પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(કુલ ગુણ : ૧૦૦)

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાના અમૂલ્ય ગ્રંથો' - તૃતીય આવૃત્તિ, જૂન - ૨૦૧૩

પ્રશ્ન. ૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. [૮]

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. સૂત્રાત્મક ઉપદેશ (વચનામૃતમાં)

- (૧) ☐ જે કલ્યાણને ઈચ્છે તેને તો મન સાથે જરૂર વૈર બાંધવું.
 (૨) ☐ જેને વિષયનો ત્યાગ થયો છે તેને તો પોતાના જીવાત્માનું દર્શન પોતાના હાથમાં છે.
 (૩) ☐ ઈષ્ટદેવના બળ વિના કોઈ સાધન સિદ્ધ થતાં નથી.
 (૪) ☐ જે ધર્મરૂપ થયો તેને જ અક્ષરની ભક્તિનો અધિકાર છે.

૨. અનેકવિધ વિદ્યામાં ઋષિઓએ કઈ વિદ્યાઓ પર વિશેષ ભાર મૂક્યો છે.

- (૧) ☐ લૌકિક વિદ્યા (૨) ☐ પરાવિદ્યા
 (૩) ☐ ભૌતિક વિદ્યા (૪) ☐ અધ્યાત્મવિદ્યા

૩. સાધનાલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તરો

- (૧) ☐ પ્રાયશ્ચિત્ત વિના વિષય કેમ ટળશે ? (૨) ☐ હરિભક્તોનું સ્વરૂપ નિર્દોષ સમજવું.
 (૩) ☐ સર્વકર્તા ભગવાન સમજવા. (૪) ☐ માહાત્મ્યે કરીને વાસના ટળે છે.

૪. નિઃસંશય, નિર્ણયાત્મક અને સ્પષ્ટ ઉપદેશ

- (૧) ☐ એ વાત સમજે જ છૂટકો છે.
 (૨) ☐ વેદાંતી તે દંભી જ્ઞાની છે.
 (૩) ☐ ઉપાધિમાં રહીને નિર્લેપ રહે એવો કોઈ થયો નથી.
 (૪) ☐ વાસનારહિત વર્તવું એ એકાંતિકનો ધર્મ છે.

પ્રશ્ન. ૨ નીચે આપેલા વિષયો ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (પંદરેક લીટીમાં) [૧૦]

૧. વચનામૃત ગ્રંથનું સ્વરૂપ અથવા ૨. શ્રીજીમહારાજનું કલ્યાણકારી જીવન
 ૩. સ્વામીની વાતો : ગ્રંથના સંપાદકો અથવા ૪. 'સ્વામીની વાતોની મહત્તા' અને 'વાતોનું સામર્થ્ય'

પ્રશ્ન. ૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. [૬]

ઉદાહરણ :- ગઢડા મધ્ય ૩૫ - 'આ મારી સર્વે ઈન્દ્રિયોની ક્રિયાને વિશે મને આત્માનું ક્ષણમાત્ર પણ વિસ્મરણ થતું નથી.'

ઉત્તર :- શ્રીજીમહારાજનું દિવ્ય વ્યક્તિત્વ - વિચારશીલતા

૧. બીજાથી તો આટલી પ્રવૃત્તિમાં વાતું થાય નહિ.
 ૨. આ છે એ બ્રહ્મ અને ગયા એ પરબ્રહ્મ.
 ૩. ચાંદ્રાયણ એકાદશી લઈ, સર્વે વ્રત કરું છું હું સઈ.
 ૪. વેદ, શાસ્ત્ર, પુરાણ, ઇતિહાસ એ સર્વે ગ્રંથનો એ જ ગવિતાર્થ છે.... આ જે અમે વાત કરી છે તે સર્વે શાસ્ત્રોનું રહસ્ય છે.
 ૫. 'એ ચાર શાસ્ત્રે કરીને જે ભગવાનના સ્વરૂપને સમજે તે જ પૂરો જ્ઞાની કહેવાય.'
 ૬. તમારે કોધ થાય છે ત્યારે શે નિમિત્તે થાય છે ? અને કેટલું નિમિત્ત હોય ત્યારે કોધ થાય છે ?

પ્રશ્ન. ૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૬]

૧. લોયા. ૧માં નિત્યાનંદ સ્વામી કયો પ્રશ્ન પૂછે છે ?
 ૨. વચનામૃત ગ્રંથ વિશે શાસ્ત્રીજી મહારાજે શું કહ્યું છે ?
 ૩. 'પ્રાપ્તિના મહિમાનો કેફ ઘૂંટાવતાં' સ્વામીએ પ્રકરણ : ૧/૧૬૬ ની વાતમાં શું કહ્યું છે ?
 ૪. વચનામૃત શ્રુતિગ્રંથ છે તો સ્વામીની વાતો શું છે ?
 ૫. ગઢડા મધ્ય ૫૩ પ્રમાણે મોહની વ્યાખ્યા લખો.
 ૬. આધ્યાત્મિક સાધનામાં સ્થૂળથી સૂક્ષ્મ તરફ પ્રગતિ કરવી હોય તેણે શું કેળવવું પડે ?

પ્રશ્ન. ૫ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (પચીસ થી ત્રીસ લીટીમાં) [૧૦]

૧. સાધનોનું ન્યૂનાધિક મહત્ત્વ
 ૨. બ્રહ્મવિદ્યાની મહત્તા અને આવશ્યકતા

(પાછળ જુઓ)

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ દ્વારા કરવામાં આવેલ પૂર્વ કસોટીના

આ આયોજનમાં મેં જાતે વર્ગમાં (બેઠકખંડમાં) હાજરી આપીને "સત્સંગ પ્રાણ-૧-૨"

પરીક્ષા આપી છે અને નીચેની વિગતો મેં સાચી ભરેલી છે તે આપ જાણશો.

તારીખ મહિનો વર્ષ
 પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ :-

પરીક્ષા આપી તે તારીખ અને સમય :-

પરીક્ષાર્થીની સહી :-

નોંધ :- ફક્ત વર્ગમાં હાજર રહેલા પરીક્ષાર્થીઓએ જ ભૂલ્યા વગર આ હાજરીસ્લીપ કાપીને, તેમાં માગ્યા મુજબની વિગતો ભરીને, તેમના કેન્દ્ર વ્યવસ્થાપકને પરત આપવાની છે. ફક્ત હાજર પરીક્ષાર્થીઓની જ સ્લીપો ભેગી કરીને, પૂર્વ કસોટીના અહેવાલમાં ભરીને, સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા કાર્યાલય - અમદાવાદ ખાતે પરત જમા કરાવવાની છે. (અધૂરી વિગત ભરેલી હાજરીસ્લીપ માન્ય નહીં ગણાય)

- પ્રશ્ન. ૬ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) [૧૨]
૧. શાસ્ત્રીજી મહારાજને જાગ્યા સ્વામીનો મહિમા ('મહારાજ અખંડ અમારી ભેગા છે' થી 'સ્વામી જાગ્યા ભક્તનો અક્ષરવાસ' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૨. શાસ્ત્રીજી મહારાજે કરાવેલું ઐશ્વર્ય દર્શન ('બોચાસણમાં શ્રી સત્સંગિજીવનનું પ્રથમ પારાયણ' થી 'ગાનામાં અદ્ભુત આમ્રઉત્સવ' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૩. ડુંગર ભક્તની ધ્યેયનિષ્ઠા ('દિવ્ય ચરિત્રો' થી 'ત્યાગી થવાનો સંકલ્પ' સુધીના જ પ્રસંગો)
- પ્રશ્ન. ૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) [૮]
૧. પ્રેમરૂપી દોરીએ બંધાયેલા શાસ્ત્રીજી મહારાજ ('તાજપુરમાં ઉત્સવ' થી 'સ્વામીશ્રી ઈન્દોરમાં' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૨. આચાર્યમાં પ્રિય યજ્ઞપુરુષદાસ ('સુરત મંદિરમાં સેવામાં' થી 'બ્રહ્મવિદ્યાનો અદ્ભુત વેગ' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૩. દિવ્ય અવતરણ ('મહેળાવની પુનિત ભૂમિ' થી 'ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના આશીર્વાદ' સુધીના જ પ્રસંગો)
- પ્રશ્ન. ૮ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો. (પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું.) [૧૨]
૧. આંબો ફૂલાભાઈને ઘેર જાય છે
 ૨. સારંગપુરના અક્ષરપુરુષોત્તમ મંદિરની ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કરેલી ભવિષ્યવાણી (કેરીયાના ભગુભાઈ)
 ૩. ત્રણ દિવ્ય સ્વરૂપ
 ૪. બાવાકું બોલો કિતની દેર હૈ
 ૫. પિતા પુત્રરૂપે આવે છે
- પ્રશ્ન. ૯ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. [૮]
૧. કોઠારી ભીમજીભાઈ (ગઢડાના) ('ગુજરાત તરફ વિદાય' થી 'શુકજીના જેવી સિદ્ધદશાવાળા ઝીણા ભગત' સુધીના જ પ્રસંગો)
 ૨. ધોરીભગત (અક્ષરપુરુષદાસજી) ('વઢવાણમાં સાધુઓની દીક્ષા' થી 'આખા બ્રહ્માંડની લક્ષ્મી અહીં આવશે' સુધીના જ પ્રસંગો)
- વિભાગ - ૩ : 'સ્વામીની વાતો' - એકવીસમી આવૃત્તિ, સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૫
- પ્રશ્ન.૧૦ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બેના મુદ્દાસર જવાબ લખો. (પાંચેક લીટીમાં) [૬]
૧. મોટા સંતની દૃષ્ટિ ક્યારે થાય ? અને ક્યારે ન થાય ?
 ૨. જીવ બ્રહ્મરૂપ ક્યારે થાય ?
 ૩. ત્રણ પ્રકારનાં પંખી કયાં છે ? તેવા કોણ હતા ?
- પ્રશ્ન.૧૧ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) [૪]
૧. 'જે બ્રહ્મરૂપ થયો તેને જ પુરુષોત્તમની ભક્તિનો અધિકાર છે'.
 ૨. ભગવાન કે ભગવાનના સંતની જ્યારે પ્રાપ્તિ થઈ ત્યારે એ જીવને એથી ઉપરાંત બીજું કોઈ કલ્યાણ નથી.
 ૩. પર્વતભાઈએ સ્વરૂપાનંદ સ્વામીને દાદાખાચરના નળિયાનું ધ્યાન ધરવાનું કહ્યું.
 ૪. મંકોડા કરડી ગયા, એનો મોક્ષ થઈ ગયો. - યોગીજી મહારાજ
- પ્રશ્ન.૧૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. [૪]
૧. સ્વરૂપાનંદ સ્વામી ક્રિયા કરવા જતા ત્યારે શું થતું ?
 ૨. ખરેખરા સત્સંગી કેમ થવાય ?
 ૩. મહારાજ તો વાદી, ફૂલવાદી કરતાં શ્રેષ્ઠ છે તેમ શા માટે કહ્યું ?
 ૪. શિવલાલને કેમ માન આવી ગયું હતું ?
- પ્રશ્ન.૧૩ નીચે આપેલા કોઈ પણ બેના દૃષ્ટાંત અથવા પ્રસંગ વર્ણવી તેનો સિદ્ધાંત લખો. (કુલ આઠેક લીટીમાં) [૬]
૧. ચંદ્રમાનું પ્રતિબિંબ
 ૨. આ ફૂલ સુધી તો કોઈ પૂગતા જ નથી
 ૩. પ્રકૃતિપુરુષ સુધી ટૂંસા જ છે

✱ ✱ ✱

સૂચના :- આ પ્રશ્નપત્રમાંથી થોડા-ઘણા પ્રમાણમાં પ્રશ્નો રવિવાર, તા. ૨૫ જુલાઈ, ૨૦૨૧ના રોજ લેવાનાર મુખ્ય પરીક્ષામાં પુછાશે. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાનાં પાનાં જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'ડમી રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલી પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ. અભ્યાસક્રમના પુસ્તકની છેલ્લી આવૃત્તિનો જ ઉપયોગ કરવો. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમ્યાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઈલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

❧ અગત્યની જાહેરાત તમામ પરીક્ષાર્થીઓ આપણી સંસ્થાની દર્શાવેલી website - link પરથી પરીક્ષાના પુસ્તકો (છેલ્લી આવૃત્તિ), જૂનાં વર્ષોનાં પ્રશ્નપત્રો તથા મુખ્ય પરીક્ષાના જ ઉકેલપત્રો નિઃશુલ્ક ડાઉનલોડ કરી શકશે તથા તેની પ્રિન્ટ પણ કાઢી શકશે.

<http://www.baps.org/Satsang-Exams.aspx>